A°. 1849. WOENSDAG den 7. Februarij. N°. 17.

UTRECHTSCHE

PROVINCIALE EN STADS-COURANT.

ALGEMEEN ADVERTENTIEBLAD.

DE VERNIETIGING EENER HOOGESCHOOL.

We meenen niet te behooren tot de onbepaalde laudatores temporis acti, we zijn niet zóó verblind door de lichtzijde van de geschiedenis der vaderen, dat we de lange slagschaduwen zouden voorbij zien; maar wáárin ze toch verre, verre boven hunne nakomelingen uitmuntten, is hunne warme liefde voor kennis en wetenschap. Met weemoed staren wij op een verleden, waarin Europa's helderste lichten op onzen kandelaar waren geplaatst, waarin de Hollander voorganger was op de bane der wetenschap, waarin een klein volk, torschende menigen last, aangevochten door magtige heerschers, kapitalen, tijd en vlijt over had voor de beoefening der letteren.

De sporen er van zijn nog niet verdwenen. Glimlagchen moogt gij over die tallooze genootschappen en genootschapjes, waarin de verhandelings- en voorlezings-geest spookt, — we glimlagchen met u, omdat 't spoken is; maar dat spook had eens vleesch en beenen — geest. Gesticht werden die vereenigingen met groote inspanning en opoffering, door kooplieden, die, niet genoeg hebbend aan cijfers en metaal, daarna de inspanning en zorgen van den dag hun geest kwamen verrijken en zich vermeijen in den lusthof der poëzij. En de strenge wetenschap? Nog niet diep genoeg gezonken achten we u, vervallen kroost van groote vaderen, om eene optelling voor u noodig te achten van de groote geesten en veel-omvattende geleerden, die Europa ons in vroeger eeuw benijdde. We mogen, we willen 't nog niet vergeten achten, wat ons vaderland voor regts- en godgeleerdheid, letterkunde, natuurkundige wetenschappen en wijsbegeerte (ja, óók wijsbegeerte) deed. We willen u 't verwijt sparen, dat de verhongerde stad de hoogeschool koos boven vrijheid van den druk, die 't ondragelijkst u dunkt, — van belastingen. En nu? Klaagt in uw' bekrompen' eigenwaan over miskenning, verguizing door het buitenland; dringt 't u op in zinloos zelfbedrog, dat gij niet achter behoeft te staan bij den vreemdeling; roemt hemelhoog de opgeblazen middelmatigheid, die haar hoogste eere er in stelt, dat ze den vreemdeling volgen kan; we vragen u, zoo ge waarlijk een drom van groote mannen hadt, zou 't buitenland ze niet erkennen? Zijn de namen van HAMAKER, G. J. MULDER, VAN HEUSDE, VAN HENGEL, VAN SENDEN den Duitscher wanklanken, omdat 't de namen van Hollanders zijn? Hadt gij er velen zoo, velen zouden geëerd worden en gevierd daar buiten.

Maar, vervallen van vroeger adel, verzonken in materiëel zwoegen en slaven, vergoodt gij 't metaal, is uw grootste man wie ten minsten prijs u regeert, de onschatbare weldaad, die van de beste regering ge u denken kunt — verligting van belastingen! Dát is de eisch van uwe dagbladen, geschreven om geld, dát het mandaat uwer vertegenwoordiging, goeddeels gekozen om geld. Eén' penning minder u uitgezogen, en uw moed en burgertrouw, uw zieleadel zullen herrijzen als de feniks, uw volksaard zal gereinigd zijn van eigen en van vreemde smet! Geldbesparing, dát het éénige heil des lands!

Eischt gij bewijzen? Duizend voor één. Eén enkel, dat u verplet. Uwe vrijzinnige regering heeft de vernietiging eener hoogeschool op het oog; — hoort gij, 't is nog niet genoeg, dat de toelagen voor het hooger onderwijs zijn beknibbeld met vrekkige bekrompenheid, dat den leerling belasting is opgelegd, en den hoogleeraar 't karige brood toegewogen, 't is nog niet genoeg, dat op uwe bibliotheken en wetenschappelijke verzamelingen eer is bezuinigd dan op het materiëel van uwe speelpop, 't leger, — eene hoogeschool moet vernietigd (we hebben lichts te veel!) eene hoogeschool (ze kost bijna zooveel als eene batterij van uwe artillerie!), door uwe vaderen gesticht met offers van schatten gouds, de moeder, wie uwe geleerden hun kennis, uwe geneeskundigen hun ervaring, uwe leeraars hun voorbereiding (uwe regeerders hun regeerkunst, willen, durven we niet zeggen!) dank wijten, eene hoogeschool door wijs beleid en ijzeren volharding van menigen edele gehandhaafd tegen vreemd geweld... 't Is uw vonnis, dat men dien voorslag durft doen.

Maar 't vooruitzigt is ook zoo aanlokkelijk, bijna $^1/_{10}$ procent van de begrooting wordt bespaard! Waren er toch tien hoogescholen te vernietigen, een cent ware gewonnen van elken gulden, dien ge morrend offert aan het vaderland. Maar gedaan wat mogelijk is. Schaft ze allen af, bant uwe geleerden ten lande uit, zet de onderwijzers uwer kinderen aan werkbank of ploeg (niet te lang zult ge van dat gezigt verstoken blijven), vernietigt uwe gymnasiën; moordt uw Instituut in stee van het te martelen, veilt uw boekerijen aan den kruidenier, herschept uw laboratoria in fabrijken, — 't voordeel zal nóg grooter zijn, en 't verschilt immers weinig, of gij bij nachtlicht dommelt of in 't duister, of ge wat vroeger uw volksbestaan opgeeft, dan wat later. Uwe belastingen worden immers verminderd!

De Utrechtsche akademie zou opgeheven worden, uitgebreid de Leydsche, — uitgebreid zeker door toevoeging der weggezonden Utrechtsche hoogleeraren, die hun pensioentje zouden moeten verdienen. Groningen valt dan van zelf, en na weinig jaren hebt gij slechts ééne hoogeschool meer te bekostigen.

Neen, we bedelen niet om den bloei der grijze bisschopstad: zij valle, kan alleen door haar' val 't gemeene vaderland bloeijen. Maar wij schamen ons den naam van Nederlanders, wen om den wil van wat ellendig goud een brandpunt van geleerdheid verstoord, achtenswaardige geleerden als onbruikbare [illegible] ter zijde geschoven, de toekomst des vaderlands nóg meer verduisterd wordt. We schamen ons den naam van Nederlanders, wen ter wille van eene kostbare administratie, van vroeger, en later geldverspilling, van beuzelen met militaire praal zonder kracht of energie, eene wetenschappelijke inrigting, die eeuwen telt, wordt verwoest met schendige hand.

Nederland, zult gij 't dulden, dat men nóg eene parel rooft van uwe eertijds zoo schitterende kroon? Zullen uwe vertegenwoordigers hun zegel hechten aan zulk eene daad? Nederland, weet gij, waarom uwe hoogescholen moeten vallen...? Wij zullen u een woord herinneren van een' grooten geschiedschrijver, van een' vrijzinnigen staatsman, aan wiens voeten te zitten uwen liberale staatslieden tot eere zou zijn, — DAHLMANN: (1) „Zoo als men over de hervorming denkt, denkt men over de universiteiten, die den geest der hervorming in zich hebben opgenomen." Wij willen dat woord niet terughouden, wij moeten wijzen op de verduisteringsproeven, die men al stouter en stouter waagt.

Weet gij 't niet, wie het staatsexamen meest drukt?

Weet gij 't niet, aan wie uw onderwijs is geleverd?

Gist gij niet, wat het doel is van de vernietiging uwer hoogescholen?

Moet Nederland dan zinken? —S—

(1) Politik, 2te Aufl. B. I. S. 311.

(*De Tijdspiegel.*)

BEKENDMAKING.

De Burgemeester der stad Utrecht brengt ter kennis der Ingezetenen, dat de door den heer Staatsraad Gouverneur der Provincie Utrecht executoir verklaarde Kohieren der grondbelasting voor de Gemeente Utrecht, gemeente Tolsteeg of Wijk K, en Gemeente Catharijne of Wijk L, dienst 1849, alsmede het halfjaar kohier No. 14 der Personeele belasting 1e Afd. en het halfjaars kohier No. 18 derzelfde belasting 2e Afd., dienst 1848/49, aan de heeren Ontvangers der Directe Belastingen, 1ste en 2de Afdeeling, Kantoor houdende voor de eerste afdeeling aan het *St. Pieters Kerkhof*, en voor de tweede afdeeling aan het *Hieronijmusplein*, zijn ter hand gesteld, aan wie ieder verpligt is, zijnen aanslag, op den bij de wet bepaalden voet, te voldoen.

Gedaan en op de gewone plaatsen aangeplakt te Utrecht den 6. *Februarij* 1849. De Burgemeester voornd.,

J. HINLOPEN, Weth.

ITALIE.

ROME 26 Jan.

Er hebben in het bestuur bezuinigingen plaats. De minister van oorlog zal ook tevens de portefeuille van kolonie bekomen. De vier takken van marine worden in één enkele verminderd. De kommandant zal te Civita Vecchia resideren.

— De gevangenen van het complot van den 19. dezer zijn verhoord. De uitspraak van hun vonnis zal evenwel uitgesteld blijven.

— In Rome heerscht rust; doch op het platte land is dit het geval niet. Gewapende benden maken de wegen onveilig, en overvallen menig landbewoner.

TURIN 30 Jan.

De Koning zal de Kamer met eene aanspraak openen.

— In Genua is op den avond van den 25. Jan. een geestelijke, met name *Paganini*, gearresteerd, uit hoofde van misdaad tegen den Staat.

— Te Mantua worden kanonneerbooten gebouwd van eene eigenaardige constructie, welke voor de Lagunen bestemd zijn.

— Uit Mestre, bij Venetië, schrijft men van den 19. Jan. „Wij (Oostenrijkers) houden hier Venetië ingesloten. De Lagunen waren in de laatste dagen van Dec. grootendeels digt gevroren, doch zoo niet dat troepen en geschut er over konden; en menig Oostenrijker, die zich op het ijs waagde, heeft dit waagstuk met een koud bad moeten boeten. Al onze voorposten zijn verschanst, want de vijand is zeer waakzaam. Bij onze aflossing worden wij van het fort Malghera gewoonlijk met zwaar geschut begroet; enkele voorposten worden gewond. Den 6. Dec. had er tusschen onze patrouilles en de voorposten een zeer levendig tirailleervuur plaats, hetwelk de stad met zwaar geschut beantwoordde.

„De toerustingen tot den aanval en ter verdediging worden van weêrszijde met ijver voortgezet. *Radetzky* schijnt de stad te willen bemagtigen, alvorens de onderhandelingen te Brussel plaats grijpen."

— Te Florence (Toskanen) hebben op den avond van den 27. Jan. oproerige bewegingen plaats gehad, waarbij de pastoor *M. E. Ricci* doodelijk gewond is.

MILAAN 22 Jan.

Gisteren zijn 2 comp. inf. naar Saronno getrokken, om het Standregt uit te oefenen. Er zijn namentlijk 80,000 geweren in onderscheidene depots ontdekt, en de leverancier derzelve bevindt zich te Saronno. Gisteren avond heeft men nabij de St. Angelo-kaserne eene groote menigte buskruid gevonden, en vele werktuigen om te graven; men schijnt het doel te hebben gehad de kaserne te ondermijnen en in de lucht te doen springen

— De luit.-veldmaarschalk *Haynau* is met de insluiting van Venetië belast.

NAPELS 21 Jan.

De ligting van 18,000 recruten veroorzaakt in de provincien steeds onrust. Op vele plaatsen worden de conscriptie-bussen vernield en de jonge lieden vlugten naar het gebergte, om de benden te versterken, door de ministers met den naam van *Briganten horden* betiteld, en tegen welke 20,000 man troepen zijn afgezonden.

— De Kamers zijn tegen den 1. Febr. weder opgeroepen. Men voorziet hevige debatten tusschen de Kamers en de ministers.

— In Barlotta, Andria en Altamura hebben onlusten plaats gehad. Naar Andria zijn 15 dragonders en 4 kanonnen gezonden.

DUITSCHLAND.

WEENEN 30 Jan.

Vele troepen in Bohemen en Hongarijë hebben bevel ontvangen, naar Italië te trekken.

— In de zitting van den Rijksdag te Kremsier van den 29. Jan. is de § aangenomen, waarbij de doodstraf is afgeschaft, als ook alle den mensch onteerende straffen, als brandmerk, geesselen, tepronkstelling, enz., als behoorende tot de barbaarsche tijden.

WEENEN 31 Jan.

Gisteren werden in een huis in de *Weihburggasse* brand-raketten en andere amunitie gevonden. Volgens geruchten, zou in Maart eene tweede revolutie beraamd zijn.

— Een berigt uit Pesth van den 28. Jan. zegt, dat de banus van Croatie op den avond van den 26. dezer met zijne troepen naar Szolnok getrokken is, om het korps van *Perczel* te bevechten, hetwelk echter eenige voordeelen behaald heeft.

5 pCt. 85$^{1}/_{4}$; 4. pCt. 68$^{1}/_{2}$; Bank 1230.

FRANKFORT 3 Feb.

In de zitting van de Nat. Duitsche verg. van heden moest de heer *v. Schmerling* weder een aanval verduren, dat hij rijksminister was toen de afgevaardigde *R. Blum* te Weenen werd doodgeschoten. Eene wijziging op § 7 der constitutie, door den heer *v. Schmerling* voorgesteld, werd met 366 tegen 60 stemmen verworpen.

§ 7 zelve werd met 242 tegen 206 stemmen aangenomen. Dezelve luidt;

„Ingeval van oorlog of oproer kunnen de bepalingen der grondregten, nopens gevangennemingen, huisonderzoekingen, en bijeenkomsten, door de Rijksregering of door de regering van een der afzonderlijke staten, voor enkele streken, tijdelijk buiten kracht gezet worden; edoch onder voorwaarden: 1) Het besluit moet door de gezamentlijke ministers des rijks of van dien staat worden genomen; 2) het ministerie des rijks moet de toestemming van den Rijksdag, en het ministerie van den afzonderlijken staat die van den Landdag hebben. Ingeval de rijksdag of landdag niet vereenigd is, mag het besluit niet langer dan 14 dagen duren, zonder dat dezelve zamengeroepen en de toestemming verkregen is."

KEULEN 5 Feb.

Gisteren namiddag hadden in de zaal *Gurzenich*, nopens de verkiezingen, onlusten plaats, en des avonds werden de vechtpartijen tusschen de militairen en de burgers herhaald, zoo dat de dag van gisteren hier zeer onrustig was. Sterke militaire patrouilles handhaafden de verdere rust.

ENGELAND.

LONDEN 3 Feb.

De troonrede was door middel van de electrieke telegraaf reeds eergisteren avond in de meeste steden van Engeland bekend.

— Het antwoord der troonrede is in het Hoogerhuis met 52 tegen 2 stemmen aangenomen. Eene verandering, om de woelingen in Ierland met meer kracht te onderdrukken, werd in het Huis der Gemeenten met 200 tegen 188 stemmen verworpen.

— De prins *van Oranye*, vergezeld van zijne aides-de-camp, admiraal *Arriens* en kapitein *Goedecke*, benevens den Nederlandschen minister, graaf *Schimmelpenninck* en diens echtgenoot, heeft Dingsdag avond eene schitterende partij bij den Russischen minister *Brunow* met zijne tegenwoordigheid vereerd.

— Er is bevel gegeven, om 43 inlandsche regementen inf. elk bat. met 50 man, en 14 regementen in de kolonien elk bat. met 30 man te verminderen. De regementen in O. Indië en Australië zullen 1000 man sterk blijven.

— De gec. 3 pCt. 90$^{3}/_{4}$ à 91$^{1}/_{4}$; ger. 3 pCt. 91$^{3}/_{8}$ à $^{1}/_{2}$; 3$^{1}/_{4}$ pCt. 92$^{1}/_{2}$; Bank. 193 à 195. Alle lager dan gisteren.

FRANKRIJK.

PARIJS 3 Feb.

De maarschalk *Bugeaud* is te Lyon, het hoofdkwartier van het Alpen-leger, aangekomen.

— Gisteren heeft de president der republiek, vergezeld van den minister van oorlog, den generaal *Changarnier* en eenen talrijken staf, zich naar het Veld van Mars begeven, om de 2e divisie van het leger van Parijs, onder bevel van den generaal *Guillabert*, in oogenschouw te nemen. De president was als generaal der nat. garde gekleed. Voor het front der regementen gaande, deelde hij decoratien aan eenige officieren, onderofficieren en soldaten uit. Het defileren is met de meeste orde afgeloopen.

De president is overal met gejuich ontvangen.

De president heeft daarna een groot diner bij den minister van oorlog bijgewoond, en des avonds was er officiele receptie. De generaal *Rulhière* heeft de opperofficieren aan den president voorgesteld. *Buonaparte* heeft zich met vele hunner onderhouden.

— Twee voor het kabinet vijandige voorstellen zijn heden bij de Nationale Vergadering ingekomen. Het een strekt, om den generaal *Changarnier* zijne jaarwedde te ontnemen; het ander tot de inrigting der mobiele garde in 25 bataljons.

— Het proces tegen de 25 beschuldigden aan den moord van den generaal *Bréa* en den kapitein *Mangin*, voor den tweeden krijgsraad van Parijs, zal eerstdaags afloopen.

— 3 pCt., gisteren 45,60; heden geopend op 45,75 à 46,10, gebleven 46. Dus 40 c. gerezen. 5 pCt. gisteren 75,95; heden geopend 76,10 à 76,80; gebleven 76,55. Dus 60 c. hooger.

PARIJS 4 Feb.

Gisteren was in de nat. vergadering aan de orde het rapport over de vraag: of het onderzoek naar de gebeurtenissen van 29. Jan. van onverwijlde noodzakelijkheid was? De commissie oordeelde dit niet. Daarop stond de heer *Perrée* op, en wel voorziende, dat de meening der commissie door de meerderheid der vergadering zou aangenomen worden, stelde hij eene gemotiveerde dagorde voor, waaruit blijken zoude, dat de vergadering de strekking van het ministerie afkeurde. Dit voorstel heeft de vergadering in groote beweging gebragt en tot zeer onstuimige beraadslagingen aanleiding gegeven. De ministers bestreden het met warmte, terwijl de heer *Perrée* en eenige zijner partijgenooten op de noodzakelijkheid aandrongen, om op een ministerie, hetwelk de volksvertegenwoordiging durfde verguizen, een blaam te werpen. De eenvoudige orde van den dag, door het ministerie voorgesteld, werd hierop met 407 tegen 387 stemmen verworpen. De tijd liet echter niet meer toe, eene gemotiveerde dagorde aan te nemen.

Het kabinet heeft dus eene bepaalde nederlaag geleden. De vergadering moge nu in meer of minder ernstige bewoordingen de staatkunde der ministers afkeuren, ze heeft echter opentlijk verklaard, dat ze in staatkundige meeningen met het kabinet verschilt. Wat staat den ministers thans te doen. De *Moniteur* zegt het ons, dat ze niet zullen wijken, in deze woorden:

„De ministers hebben zich na de zitting op het *Elysée National* vereenigd. Zij hebben besloten, dat zij hunne betrekkingen zouden blijven waarnemen, en voortgaan den last te torschen, die hen is toevertrouwd."

Het *J. des Débats* wijdt ter dezer gelegenheid in een artikel uit over de moeijelijkheid, om tot eene schikking te geraken tusschen den president der republiek en de nat. vergadering, beide voortgesproten uit het algemeen stemregt. Maar is de eerste niet de laatst gekozene, en tevens verantwoordelijk, en zou hij dan moeten wijken voor eene parlementaire meerderheid, die de verantwoordelijkheid van zich af kan werpen?

De *National* geeft in deze bewoordingen aan zijne blijdschap lucht:

„De vergadering, eenigzins geraakt over de bedreigingen, welke men haar toewierp, om op hare stemming te drukken, heeft met 407 tegen 387 de uitlegging, die de heer *Barrot* aan de grondwet gaf, afgekeurd. Dat hij nu zijne portefeuille behoude, als hij lust heeft: de handschoen is opgenomen, het grondbeginsel behouden; wij droomden zelfs geen schooner uitslag."

La Réforme vergenoegt zich met dezen uitroep:

„Het is een schoone dag voor de Republiek."

— De kolonel van het 6e Legioen *Forestier* is weder in vrijheid gesteld. (*Le National.*)

— De president der nat. vergadering, de heer *Marrast*, had den president der republiek en de ministers tegen gisteren bij zich ten middagmaal genoodigd. De gasten hebben echter bedankt.

— De *Courrier de la Somme* deelt de volgende woorden mede, onlangs door den president der republiek geuit:

„Het geldt niet de staatkunde der ministers, maar de mijne; het is die van de maatschappij, welke ik verdedig. Ik blijf er bij, omdat 6 millioen kiezers mij dien lastbrief hebben gegeven door mijne benoeming. De grondwet en het land hebben mij verantwoordelijk gesteld, en ik verwerp die verantwoordelijkheid noch voor Frankrijk noch voor de geschiedenis."

— Gisteren avond, toen de stemming der nat vergadering bekend was geworden, werden de 5 pCt. aangeboden à 75,95; later kwamen ze weder op 76,10 à 15; heden morgen aangeboden à 76,05 à 20.

BELGIE.

BRUSSEL 5 Feb.

De luit. generaal graaf *de Cruquenbourg*, aide-de-camp van Z. M. den Koning der Nederlanden, zal den 13. dezer een bal geven in de groote zaal van de Vaux-Hall.

— Het plan en bestek voor het gedenkteeken, op te rigten aan *Justius-Lipsius*, op de groote markt der Brabandsche gemeente Overijssche, zijn bij koninklijk besluit goedgekeurd.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE 5 Feb.

Naar men verneemt, heeft Z. M. dezer dagen in verband met de bezuinigingen, welke bij het rapport der tijdelijke ministers van den 13. November ll. zijn voorgesteld, eene reductie bij het wapen der *infanterie* bevolen, ten gevolge waarvan bij het depôtbataillon van ieder der acht regementen infanterie, *twee* compagnien worden opgeheven, behalve nog andere reductien, welke in het personeel van die regementen en van het regement grenadiers en jagers gelijktijdig zijn voorgeschreven; door welke beschikkingen, niet alleen nu al dadelijk, eene belangrijke vermindering op de uitgaven, maar ook nog verder in de gevolgen zal worden verkregen.

HAARLEM 5 Feb.

De staats-commissie voor het hooger onderwijs heeft eergisteren hier hare eerste bijeenkomst gehouden; zij zal hare werkzaamheden in deze week voortzetten.

UTRECHT 6 Feb.

Wij vernemen, dat in het voorjaar in dienst zullen gesteld worden de volgende schepen: 1) de brik 1e kl. de Sperwer, nieuw model, met 12 lange stukken; 2) de brik Venus, oud model, met 18 stukken; deze laatste is waarschijnlijk bestemd voor de W. Indië, om de brik de Meermin af te lossen; 3) de Amphitrite, bestemd ter vervanging van de korvet Ajax, in W. Indië, en 4) het fregat Prins Hendrik, in den loop van dit jaar.

— Uit Mijdrecht schrijft men ons van den 3. Februarij: Ook uit den boezem der Stichtsche Veendorpen is aan Z. M. eerbiedig verzocht de handhaving der Hoogeschool, welke in onze provincie bloeit. Den steller van het verzoekschrift, (die als kweekeling dier hoogeschool vroeger zijn deel had tot de commissie te behooren, welke, namens haar, Z. M. bij Hoogstdeszelfs komst op den troon mogt begroeten,) is daarbij eene deelnéming te beurt gevallen, voorzeker het meest overtuigende bewijs leverende, dat het geheele gewest die instelling ten hoogste waardeert.

— Wij zijn verzocht het stuk over de *Vernietiging eener Hoogeschool*, uit het tijdschrift *de Tijdspiegel*, in ons blad op te nemen. Gaarne voldoen wij aan dien wensch. De inhoud er van strookt te zeer met onze gevoelens, dan dat wij er ook de minste aanmerking zouden willen bijvoegen.

— Met hartelijke dankbetuiging, berigt de ondergeteekende, dat bij hem ontvangen zijn, voor de christelijke afgescheiden gemeenten te Almkerk en Emmichoven, door tusschenkomst van de heeren N. N. Van den heer N. N. *f* 6. N. B. *f* 6. N. Z. *f* 5. G. *f* 10. en van M. S. *f* 15, te zamen *f* 42.

Van Ds. *Brouwer*, Pred. te Waarden, *f* 15, van N. K. *f* 10,10, N. H. *f* 10, Z. N. *f* 50, M. *f* 2, T. V. *f* 2,50, H. *f* 10, en van N. N. uit het diaconiezakje, des namiddags in de Buurkerk, ll. Zondag, te zamen *f* 142,60.

Utrecht W. HORST, JR.,
den 6. Februarij 1849.
Die zich verder met de ontvangst blijft belasten.

LOENEN den 1. Feb.

Ter gelegenheid, dat de Zangvereeniging, hier gevestigd, haar eenjarig bestaan herdacht, werd den heer *P. J. Lutgers*, als directeur, een' smaakvollen *dirigeer-stok* (uit de werkplaats van den heer *van Kempen*, te Utrecht,) heden avond uitgereikt bij monde van den heer mede-commissaris *J. A. Voorthuis*, welke, namens de 30 leden, die onze vereeniging bereids telt, den directeur tevens eene welverdiende hulde toebragt. De zoo goed gelukte proeven in de Zangkunst, daarbij geleverd, deden de vele toehoorders, welke met deelneming het feest bijwoonden, aan langere oefening dan van slechts één jaar denken. B.

— Z. M. heeft aan den heer *C. Wertz van Doornen* te Amsterdam, vergunning verleend om, overeenkomstig een bij hetzelfde besluit goedgekeurd reglement, eene inrigting van levensverzekering tot stand te brengen, onder den naam van: *Algemeen Nederlandsch Pensioenfonds*

— Het Oostenrijksch gouvernement heeft aan het Nederlandsche aanvraag gedaan voor eenen ingenieur der marine, die de directie op zich zou kunnen nemen der onderscheiden maritieme werken aan de Adriatische Zee, en verder om bepaaldelijk stoomoorlogschepen te bouwen. Z. M. de Koning heeft dit verzoek ingewilligd, en ten gevolge van dien zal de heer *C. Scheffer*, ingenieur der marine, naar Oostenrijk vertrekken, om deze belangrijke werkzaamheden ten uitvoer te leggen.

— Den 1. Feb. is van den Helder naar Batavia gezeild Cornelis Houtman, kapt. *H. J. Rolman*. En is van Batavia binnengekomen Anna Margaretha, kapt. *J. J. S. Ruhl*.

— Het volgende berigt is ons uit Maastricht gezonden:

„Dezer dagen is het garnizoen alhier bekend geworden met de dagorder voor het leger, waarbij eervolle melding is gemaakt van onderscheiden onderofficieren der kompagnie maréchaussée in Limburg, die zich, gedurende het laatstverleden jaar, gunstig hebben doen onderscheiden bij gelegenheid der storenis van de publieke orde in sommige gemeenten van dit gewest, terwijl de wachtmeester brigade kommandant te *Heerlen* te dier zake is benoemd geworden tot broeder der Orde van den Nederl. Leeuw.

„Door het toekennen dezer onderscheiden beloo ningen, gevoegd bij de voorafgegane benoemingen van twee officieren der maréchausseé tot ridders der Orde van den Nederlandschen Leeuw, is thans door de regering volle goedkeuring gehecht aan de verrigtingen van dat wapen, en heeft zij hetzelve geheel gezuiverd van den blaam, welke de, bij onderzoek ongegrond bevonden klagten over misbruik van magt, bij gelegenheid van het voorgevallene te *Heerlen* in April, tegen de aldaar gevestigde brigade en deszelfs kommandant waren ingebragt.

„Ieder militair niet alleen, maar ieder weldenkende ingezeten alhier, heeft met genoegen de bovenvermelde benoemingen vernomen, daar zoo velen ooggetuigen zijn geweest van de goede diensten der maréchaussée, vooral echter dier militairen, welke deel hebben gemaakt van de mobiele kolonnes, herhaaldelijk van hier uitgezonden, 't zij om detachementen te verstrekken ter adsistentie van de maréchausseé bij de uitoefening hunner gewone diensten, 't zij om met dat wapen gemeenschappelijk werkzaam te zijn tot herstel der orde in die gemeenten, waar, ten gevolge van het oprigten van vrijheidsboomen, uitsteken van vreemde vlaggen, enz., het gevestigd plaatselijk gezag was miskend.

„Bij alle zoodanige gelegenheden heeft steeds de beste verstandhouding geheerscht tusschen de militaire magt en de maréchaussée, en het is dan ook wederzijds volmondig erkend geworden, dat door de doelmatige eensgezindheid en krachtige zamenwerking der onderscheiden gezagvoerders, de verrigtingen der zamengestelde gewapende magt met het volste succes zijn bekroond geworden, zonder dat men het verlies van menschenlevens heeft te betreuren, en dat thans, na het uitwoeden der revolutiekoorts, even als te voren, de ingezetenen met de militairen en de maréchaussée weder in de beste verdraagzaamheid met elkander voortleven.

„Het is dus verre af, dat de eervolle belooningen aan de maréchaussée toegekend, hun door eenig militair zouden worden misgund, maar het heeft hier algemeene bevreemding verwekt, dat ook niet aan de militaire magt opentlijke tevredenheid van het Hoog Bestuur des lands is betuigd over de deelneming derzelve aan het herstel der publieke orde en rust.

„Mogen de mobile kolonnes al niet in de gelegen heid zijn gekomen om wapenfeiten te verrigten, die op bijzondere distinctie van eenig individu regt van aanspraak hebben gegeven; moge men er vrede mede hebben, dat men vóór alles de moeijelijke diensten der maréchausseé heeft willen erkennen, ten einde daardoor dat wapen met glans te zuiveren van den onverdienden blaam op hetzelve geworpen door de aanvoerders der kwaadwilligen, wier roekelooze pogingen tot oproer door deszelfs waakzaamheid waren verijdeld; dan toch schijnt het, dat een geheel vergeten der gelijktijdige diensten, door de militaire magt bewezen, deze als van weinig waarde moeten hebben doen voorkomen, terwijl het daarentegen alhier van hoog belang wordt geacht, dat bij omstandigheden als de hier bedoelde de militairen bereidvaardig mede werken, niet alleen tot herstel der openbare orde, ook als hulptroepen der maréchaussée, maar zulks tevens doen op eene wijze, zoo als nu heeft plaats gehad, dat is met zachtzinnigheid, die niet de voegzame fermeteit uitsluit; met kracht, daar geweld moest worden weerstaan, maar met menschlijkheid, en allerwege in acht nemende, dat men zich in eigen land bevond, en toonende doordrongen te zijn van de bewustheid dat men hier vóór de belangen der ingezetenen zelve te velde trok, en slechts te kampen had tegen een gering aantal kwalijk gezinden, waarvan nog de meesten slechts opgeruide onnoozelen waren, en dat de nationale soldaat steeds de broeder blijft der vaderlandsche ingezetenen.

„Zijn nu zoodanig de gedragingen geweest der mobiele kolonnes, van hoeveel belang is het dan niet te achten, dat het gouvernement toone daarop prijs te stellen door het opentlijk te betuigen.

„Zoo wel op den ingezeten als op den soldaat moet zulks gunstig werken."

De *Landhuishoudelijke Courant*, die bij haar verschijnen reeds zoo veler medewerking in verschillende opzigte mogt erlangen, is dit jaar ingetreden, gestoken in een anderen vorm. De overtuiging, dat het veld overruim was, dat de behoefte toenam, om der landbouwende klasse in de gelegenheid te stellen voortdurende den gang harer wetenschap te volgen, de deelneming juist, die zij reeds gedurende haar kort bestaan verwierf, waren de drijfveeren dezer uitbreiding. De redactie van dit blad is toevertrouwd aan de heeren Dr. *J. Wttewaal* en Dr. *W. C. H. Staring*, mannen die zich reeds hebben doen kennen door hun warmen ijver voor de Landhuishoudelijke wetenschap, en van wier pogingen men dus de beste verwachting mag koesteren.

Genoemde heeren hebben zich ten doel gesteld bevordering der kennis van onzen eigen landbouw in zijn ruimste beteekenis: akkerbouw, vee- en houtteelt, met inbegrip van het warmoeziersbedrijf en de boomkweekerij. Zij hopen aan hun blad eene nog duurzamer waarde te geven door het verzamelen van alle bereikbare en statistieke landbouwkundige opgaven. Tevens zal de redactie aan hare lezers ter kennisse brengen alles, wat tot het bevorderen van verbeteringen bij den Nederlandschen landbouw kan strekken, en zal zij daartoe gebruik maken van binnen- en buitenlandsche landhuishoudkundige werken en tijdschriften. Wat het publiek betreft, op welks ondersteuning wordt gerekend, voor hetwelk men wil schrijven, het zijn de beschaafde landbouwers, grondeigenaars en voorstanders van den landbouw. Mogten deze de verwachtingen der redactie niet beschaamd maken, maar haar de gelegenheid verschaffen op den ingeslagen weg met nut en ijver voort te gaan, dan zal in Nederland 's landbouw voorgeslacht door zulke mannen, de eervolle plaats blijven innemen, die zij sinds eeuwen met zoo veel roem handhaafde.

CONCERT

VOOR DE

BEHOEFTIGE CHOLERALIJDERS, EN HUNNE NAGELATENE BETREKKINGEN,

TE GEVEN DOOR DE

LIEDERTAFELS AURORA EN APOLLO EN HET LIEFHEBBERSCONCERT SYMPHONIA

OP DONDERDAG DEN 15den FEBRUARIJ 1849

in den Schouwburg.

PROGRAMMA.

EERSTE DEEL.

1. Symphonie van *J. Haydn*, Gdur op 80.
2. Motet: Herr wer kann recht erheben, van *B. Klein*, te zingen door de Liedertafels.
3. Scène en Aria voor Bariton uit Eurijanthe, van *C. M. von Weber*.
4. Une Larme, Duo voor Piano en Viool, van *Herz* en *Lafont*.
5. Aria voor Tenor uit der Freyschütz, van *C. M. von Weber*.
6. a/ Türkisches Schenkenlied b/ Jäger Abschied } van *F. Mendelssohn Bartholdy*, te zingen door de Liedertafels.

TWEEDE DEEL.

7. Koor uit die Zauberflöte, van *W. A. Mozart*, te zingen door de Liedertafels.
8. Soloquartet: a/ Groene krans van *K. A. Craeijvanger*. b/ Das A, B, C, van *Zöllner*.
9. Elegie voor Klarinet, van *Spaet*.
10. a/ Des Knaben Berglied van *H. Truhn*. b/ Die Fahnenwacht van *Lindpaintner*. } voor Bariton.
11. a/ Die menschliche stimme van *K. A. Craeijvanger*. b/ Tambourlied van *J. Becker*. } te zingen door de Liedertafels.
12. Ouverture Don Juan van *W. A. Mozart*.

Aanvang te 7 ure. De Zaal zal te 6 ure geopend zijn.

Toegangkaartjes à *f* 1, zijn te bekomen bij den Heer Muzijkhandelaar RAHR.

Plaatsen kunnen besproken worden den 13den en 14den Februarij, des voormiddags van 11 tot 3 ure, in het gebouw van den Schouwburg tegen betaling van 10 Cents per plaats.

NB. *Textboekjes* zullen voorhanden zijn à 25 Cents bij den Heer RAHR, en op den Concertavond aan den ingang der Zaal.

---

(318) Op Donderdag den 22. Februarij 1849, des middags te 12 ure, zal, ten overstaan van den Notaris G. N. BUDDINGH, te Harmelen, ten huize van de wed. *A. van Meteren*, aldaar worden overgegaan tot de Veiling tot AFBRAAK der Heere-Huizinge, staande op de Riddermatige Hofstad *Batestein*, te Harmelen.

---

(319) *** De Notaris VAN MARIëNHOFF, te Wijk bij Duurstede, zal op Dingsdag den 6. Maart 1849, des middags ten twaalf ure, in het *Schippershuis*, te Wijk bij Duurstede, publiek verkoopen:

No. 1. Eenen kapitalen, welbeklanten, bijzonder geschikt en aangenaam gelegen WIND-HOUTZAAGMOLEN, met Woning, Loodsen, Schuren, Werf en Grond, staande en gelegen te Wijk bij Duurstede, aan den Krommen Rijn.

No. 2. Eenen nieuw gebouwden Steenen KOEPEL en TUIN, naast het vorig perceel, groot 53 roeden.

Deze beide percelen zullen eerst afzonderlijk en daarna in massa worden geveild.

Nadere informatien te bekomen ten kantore van den Notaris VAN MARIëNHOFF, te Wijk bij Duurstede.

TE HUUR:

(320) *** een VOORHUIS en TUIN, of KAMERS, buiten Wittevrouwenpoort, bij het *Koningslust*, Lt. I, *77a*, te aanvaarden met 1. Mei 1849.

---

(321) *** Wordt te huur of te koop aangeboden met 1 Mei aanstaande, een BUITENHUIS, genaamd Ruimzigt, met Tuin en Moesland, voorzien van zeven kamers en eene zaal, keuken en kelders, gelegen op den Stadscingel, tusschen de Wittevrouwe poort en Waardbarrière. Te bevragen bij J. C. BLOM, op het domskerkhof te Utrecht.

TE HUUR

(322) *** Een BOVENHUIS; bestaande in 4 Kamers, Provisiekamer, Keuken met Pomp en verdere gemakken, met Mei aanstaande te aanvaarden; bij D. VAN TUSSENBROEK, Voorstraat Ltt. H. No. 536.

EEN DER ROIJAALSTE

(323) *** BOVENHUIZEN te huur; te bevragen bij C. VAN DER STAR, Mr. Timmerman, Kromme Nieuwe Gracht.

TE HUUR OM DADELIJK TE AANVAARDEN:

(324) *** 2 net gemeubeleerde of ongemeubeleerde Bovenkamers, daarbij nog eene Beneden-achterkamer, voorzien van alle gemakken, op het Vreeburg, aan de Catharijnepoort, wijk C, No. 747, bij *L. Vreeswijk*; en bij deze wordt kennis gegeven, dat hij ruim voorzien is van Meubels, en verzoeke van zijne medebegunstigers de gunst en recommandatie en alle bestellingen en reparatien zullen spoedig afgewerkt worden.

---

(325) *** Aan het BADHUIS, op de *Rijnkade*, zijn van af Maandag den 5. Februarij 1849, op de *gewone* uren, bij het Tarief bepaald, uitgezonderd bij *invallende strenge vorst*, wederom BADEN te gebruiken zonder voorafgaande kennisgeving.

W. VAN OOSTEN.

---

(326) *** Door meer uitgebreide werkzaamheden in het vak van WOLLENNAAIJEN, enz, doet zich bij de ondergeteekenden de gelegenheid op tot het plaatsen van nog eenige Leerlingen; zij die alzoo, tegen slechts een matig Leergeld, zouden wenschen grondig opgeleid te worden, en zich volledig te bekwamen in al het geen dit vak in ruimen zin betreft vervoege zich bij

De Gez. VERKERK,
St. Jansveld, Wijk H. No. 588.

---

(327) *** Eene JUFVROUW van de Gereformeerde Godsdienst, wenschte gaarne geplaatst te worden, tot adsistentie in een huishouden. Zij kan goed wollen en linnennaaijen en is tevens gewend met kinderen om te gaan. Adres met *franco* brieven, onder Letters B. L. aan het Bureau dezer Courant.

(328) *** WATERZUCHT. — Iedere soort van Waterzucht kan door de *Holloway's Pillen* genezen worden. Vele vrouwen zijn op zekeren leeftijd aan deze ziekte onderhevig, welke zich het eerst openbaart door zwelling der voeten, beenen en handen, en vervolgens het geheele gestel inneemt, honderde van waterzuchtige lijders, (om het even of hunne ziekte als hopeloos beschouwd werd), zijn door het gebruik der *Holloway's Pillen* genezen, tot voorbeeld dienen: De Heer *Robinson*, de grootste pachter en veehandelaar, te Wootton, in Bedforshire, (hetwelk in dien tijd publiek gemaakt is), die nadat zijn lijfarts, verklaard had, dat hij geen drie dagen langer kon leven, zich zelven door de *Holloway's Pillen* genas.

Zijn op *franco* aanvragen à contant te bekomen bij den Heer A. P. MILIUS te Utrecht, bij den Heer G. C. T. VAN DE ROEMER, te Amersfoort, alsmede bij den Heer J. STRAATMAN, Hoofd-Depôthouder te 's Hertogenbosch.

VOOR OUDERS.

(329) *** Een fatsoenlijk JONGMENSCH, geëxamineerd in de Holl., Frans. en Hoogd. talen, en bekend met hetgene tot eene beschaafde opvoeding vereischt wordt, wenscht, tegen zeer billijke voorwaarden, eenigen tijd per dag aan de opleiding van een of meer kinderen toe te wijden. Ook belast hij zich met het bijhouden van boeken, enz. Men wordt verzocht de briefjes onder lett. X. te zenden aan het Bureau dezer Courant.

VERNIETIGING.

HET

HOOGER ONDERWIJS

(330) *** à 15 cents, is bij C. KRAAIJ, Boekverkooper te Amsterdam, en verder alom verkrijgbaar.

---

(331) *** Bij de GEBROEDERS ABRAHAMS, te Middelburg is uitgegeven:

NEHALENNIA.

JAARBOEKJE VOOR ZEEUWSCHE GESCHIEDENIS EN LETTEREN.

onder Redactie van

H. M. C. VAN OOSTERZEE.

Eerste Deel.

Bevattende bijdragen van de Heeren: Dr. H. A. CALLENFELS, J. P. VAN VISVLIET, Mr. S. DE WIND, Ds. R. C. H. RÖMER, Ds. E. B. SWALUE, Ds. J. AB UTRECHT DRESSELHUIS, Dr. L. J. F. JANSSEN en Ds. H. M. C. VAN OOSTERZEE, benevens eene uitvoerige *KALENDER* voor het jaar 1849.

Prijs *f* 1,60.

WISSEL-KOERS.

Parijs ..	2,m	*f* 56,56 25	a —	Genua ..	2,m	*f* 45,—	a —
Parijs ..	zigt.	- 56,75	a —	Livorno .	——	- 37,—	a —
Bordeaux	2,m	- 55,50	a —	Napels ..	——	- 76,—	a —
Bordeaux	½m	- 56,—	a —	Petersb. .	2,m	- 1,81	a —
Madrid .	3,m	- 240,—	a —	Weenen .	6,w	- 31,50	a —
Cadix ..	——	- 245,—	a —	Augsb. .	——	- 35,—	a —
Seville ..	——	- 239,—	a —	Frankf. .	——	- 99,—	a —
Bilbao ..	——	- 240,—	a —	Hamburg	2,m	- 34,81 25	a —
Lissab. ..	——	- 41,25	a —	Hamburg	zigt.	- 34,93 15	a —
Porto ..	——	- 41,25	a —	Londen ..	2,m	- 11,95	a —
				Londen ..	zigt.	- 12,—	a —

PRIJZEN DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 5 Febr. — 4½ ure.

OMSCHRIJVING.			volgens de Sociët. tot nut des Obligatie-Handels.		
			van	tot	gebl.
NEDERLAND.					
Werkel. Schuld. . . .	2½	pCt.	49¼	49½	49 5/16
dito dito	3	„	58	58¼	58⅛
dito dito	4	„	76¾	77¼	77
Amortisatie Sijndicaat	3½	„	76¾	77¼	77
Oost-Ind. Leening . .	4	„	75¼	75¾	75½
Aand. Rhijn-Spoorweg	4½	„	79¾	80¼	80
Leen. Holl. Spoorweg	4½	„	90¼	90¾	90½
BELGIE					
Banc. Belge	2½	pCt.	41¾	42¼	42
Roths., Volksvlijt	2½	„	41¼	42¼	42 1/16
SPANJE.					
Leen. *Ardoin.* v £ 85,	5	pCt.	10¾	11¼	11
„ „ „ £ 510,	5	„	10¾	11	10 15/16
Onbep. Stukken.	5	„	10¼	10½	
dito dito.	3	„	30	30½	30⅛
Binnenl. 6/m.	3	„	20½	21	20 13/16
Ardoin Coup.			7	8	
PORTUGAL.					
Te Londen	3	pCt.	25½	25¾	25 11/16
dito dito.	4	„	26	26½	26⅜
RUSLAND.					
bij *Hope en Comp.* . .	5	pCt.	101	101½	101¼
dito 1828 & 1829 . .	5	„	100⅞	101¼	101
dito 1831 & 1833. . .	5	„	[illegible]	[illegible]	
dito	4	„	81¾	82¼	81⅞
dito *Stieglitz*.	4	„	81½	82	81¼
Certific. van „	6	„	60¾	61¼	61
POLEN.					
Aand. met Lot fl. 500.			128½	129½	129
OOSTENRIJK.					
Metaliek	5	pCt.	72¾	73½	73¼
dito	2½	„	38	39¼	39⅛
Weener-Bank Goll. . .	4	„	68	68¾	68½
AMERIKA.					
Braz. 1824			81¾	82½	82
„ £ 200.			78½	80	79¼
Peru.			35	35½	35⅛
Mexico.			25½	25¾	25⅝

Hollandsche fondsen waren heden over het algemeen zeer vast; Belg. goed prijshoudend; Spaansche nominaal; binnenl. met zeer geanimeerden handel tot verhoogde koersen te plaatsen; Portug. zonder variatie; Russische en Oostenrijksche met zeer goede koopers, hooger in prijs; Zuid-Amerik. prijshoudend.

Laatste Prijzen ten 5 Ure.

Integr. 2½ pCt. 49⅜; Ard. £ 510, 10 15/16 11; Binn. Spanje 20¾ 13/16; Metall. 2½ pCt. 39⅛.

KOERS VAN HET GELD.

BELEENING 2½. PROLONGATIE 2½. DISCONTO 3.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Febr.	Uren.	Wind- rigting.	Wind- kracht.	Barom, bij 0°	Thermom.	Damp- drukking.	Vochtigheid.	Gevallen regen.	Aanmerkingen.
				mm		mm		mm	
4	8	ZW.	1	774,17	41,7	6,81	0,96	0	Betrokken.
	2	ZW.	1	73,35	45,4	7,58	,96	0-3	id.
	10	W.	1	73,09	45,3	7,63	95	1-1	id.
5	8	W.	0-1	73,30	45,7	7,29	89	0	Bewolkt.
	2	W.	0-1	73,43	47,5	7,34	85	0	Betrokken.
	10	W.	0-1	73,69	44,6	7,22	92	0	id.

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.